

P

Pap smear - Rahim kanseri testi
Partner notification - Cinsel yoldan bulaşıcı hastalığı olanların eşlerinin izlenmesi
PCP (pneumocystis pneumonia) - HIV/AIDS hastalarında görülen bir tür karaciğer enfeksiyonu
PCR (polymerase chain reaction) - Polimeraz zincirleme tepkisi
Peer support - Akran desteği (Aynı hastalığı geçirenlerin destek vermesi)
Penetrative sex - İçe girerek bulunulan cinsel ilişki
PEP (Post-Exposure Prophylaxis) - Enfeksiyona maruz kalıdıktan sonraki ilaç tedavisi
Perinatal transmission - Enfeksiyonun anneden bebeğe geçmesi
Peripheral neuropathy - Genellikle el ve ayaklarda his kaybı
Pharmacotherapy - Eroin bağımlılığının afyonlu ilaçla tedavisi
Pharmacist - Eczacı
Physiotherapist - Fizik tedavisi uzmanı
PID (Pelvic Inflammatory Disease) - Kadın üreme organlarında iltihaplanma
Positive status - Virüs bulaşmış olan ve test sonucu pozitif çıkan kişi
Pre-test counselling - Test öncesi danışmanlık
Prevention - Önlem
Proctitis - Rektum tahrişi
Prophylaxis - Profilaksi
Psychosocial support - Psikolojik destek
Protected sex - Korunmalı cinsel ilişki
Psoriasis - Sedef hastalığı
Psychiatrist - Psikiyatrist
Psychologist - Psikolog
Psychosocial support - Psikososyal destek
Pubic area - Cinsel organlar bölgesi
Pubic lice - Cinsel organların civarındaki kıllarda üreyen bitler

Q

Quantiferon - Verem enfeksiyonundan önce yapılan kan testi

R

Rape - Irza tecavüz, tecavüz etmek, irza geçmek
Rash - Kurdeşen
Reactivation - Virüsün geri dönmesi
Receptive partner - Erkeklik organını alan eş
Rectum - Bağırsağın dışkıının toplandığı alt ucu
RBC (red blood cell) - Alyuvarlar
Relapse - Hastalığın nüksetmesi
Reproductive health - Üreme organları sağlığı
Reproductive organs - Üreme organları
Resistance - Direnç
Respite care - Mola bakımı
Ribavirin - Hepatit C virüsünün tedavisinde kullanılan bir ilaç
Risk factor - Risk faktörü (risk etkeni)
RNA - Ribonükleik Asit. Genetik materyal.
Rough sex - Güç ve kabalık içeren cinsel ilişki

S

Safe injecting - Temiz (güvenlikli) bir şekilde uyuşturucu enjekte etmek
Safe sex - Güvenlikli cinsel ilişki
Same-sex attraction - Aynı cinsten hoşlanma
Scabies - Uyuz
Scarification - Deriyi kazıyıp kanatma
Section 100 drugs - HIV, HBV ve HCV hastalıklarını tedavide kullanılan ilaçlar
Self-care - Kendi kendine bakım
Semen - Meni
Seroconversion - Negatiften pozitifte belirli virüs değişiklikleri için test
Serodiscordant - Birinin kanla bulaşan virüse sahip olup diğerinin olmadığı eşler
Serology - Serum bilimi
Sex - Cinsiyet
Sexual intercourse - Cinsel ilişki
Sex toys - Cinsel zevk temini için kullanılan malzemeler
Sex work - Fahişelik
Sex Worker - Fahişe
Sexual debut - İlk kez cinsel ilişkide bulunmak-
Sexual health - Cinsel sağlık
Sexual orientation - Cinsel eğilim
Sexuality - Cinsellik
Sexually adventurous -
Cinsel açıdan maceraperest
Sharps container - Delici ve kesici maddelerin atıldığı kap
Side effect - Yan etki
Sign - İşaret, gösterge
Spermicides - Sperma öldürücü madde
Sputum - Balgam
SSAY (same sex attracted youth) - Aynı cins için çekici olan genç
STI (sexually transmissible infection) - Cinsel ilişki ile geçebilen
Standard precautions - Standart önlemler
Sterilisation (instruments) - Mikroplardan arındırma araçları
Sterilisation (fertility) - Gebeliği önleyici cerrahi işlem
Stigma - Utanç duygusu
Subcutaneous injection -
Deri altı enjeksiyonu (iğnesi)
Superinfection - Süperenfeksiyon
Surgeon - Cerrah
SVR (sustained virological response) -
RVS (réponse virologique soutenue)
Swab - Silmek veya örnek almak için kullanılan küçük bez parçası
Symptom - Hastalık göstergesi, bulgusu, belirtisi
Syphilis - Frengi

BBV/STI Glossary

TURKISH

Commonly used terms relating to sexual health and blood-borne viruses

A

Abortion - Kürtaj
Abnormality - Anormallik
Abstinence - Uzak durma
Acute infection - Akut enfeksiyon
Adolescence - Ergenlik
AFP (Alpha-fetoprotein) - **Alfa fetoprotein**
AIDS (Acquired Immune Deficiency Syndrome) - AIDS - Edinilmiş Bağışıklık Yetersizliği Sendromu
Alcohol dependence - Alkol bağımlılığı
ALT (Alanine aminotransferase) - ALT
Amphetamine - Amfetamin
Anaemia - Kansızlık
Analgesics - Ağrı kesici
Anal sex - Livata
Antibiotic - Antibiyotik
Antibody - Antikor
Antibody test - Antikor testi
Antigen - Antijen
Anti-Hbe - Anti-Hbe
Antibody to hepatitis C - C türü sarılık antikoruna
Antibody to HIV - HIV antikoruna
Antiretroviral drug - HIV ilacı
Antiviral therapy - Antiviral ilaçlar
ART (Antiretroviral Therapy) - AIDS tedavisinde kullanılan Antivirüs İlaçları - ART
Ascites - Karında su toplanması
Asymptomatic - Asemptomatik

B

Bacterial infections - Bakteriyel enfeksiyon
BV (Bacterial vaginosis) - Kadınlik organından anormal akıntı
Balanitis - Balanit
BBV (Blood-Borne Virus) - Kanla Bulaşan Virüs
Beats - Eşcinsel erkeklerin eş aradığı yerler
Birth defects - Doğum bozuklukları
Bisexual - Çift cinsiyetli
Blood to blood - Kandan kana
Blood transfusions - Kan nakli
Body fluids - Vücuttaki akıcı maddeler
Body piercing - Vücutta deldirme
Brothel - Genelev
BSL (Blood Sugar Level) - Kan Şekeri Düzeyi

C

Caesarean section (C-section) - Sezaryen bölümü
CALD - Kültürel ve Dilsel Açıdan Farklı
Cannabis - Haşış
CT/CAT scan - CT/CAT Scan
Cell - Hücre
CD4 cell - CD4 hücresi
Casual sex - Eş dışında cinsel ilişki
Cervical cancer - Rahim boynu kanseri
Cervicitis - Rahim boynu iltihabı
Chancere - Frengi çıbanı
Chancroid - Yumuşak şankr
Chlamydia - Bel soğukluğu
Chronic - Kronik
Chronic HBV or HCV infection - Kronik HBV veya HCV enfeksiyonu
Circumcision - Sünnet
Cirrhosis of the liver - Siroz
Clearance - İltihabın alınması
Clinical trials - İlaç denemeleri
Clitoris - Klitoris
Closeted - Gizli eşcinsellik
CMV (cytomegalovirus) - CMV - Sitomegalovirüs
Cocaine - Kokain
Coercion - Zorlama
Cognitive impairment - Düşünsel bozukluk
Coinfection - Çoklu enfeksiyon
Coitus Interruptus - Boşalmadan önce erkeklik organı çekmek
Cold sores - Uçuklar
Combination therapy - Birden fazla ilaçla tedavi
Complementary medicine - Tamamlayıcı tıp
Condom (male) - Erkek prezervatifi
Condom (female) - Kadın prezervatifi
Confidentiality - Bilginin gizli tutulması kuralı
Consent - Rıza
Contraception - Doğum kontrolü
Counselling - Danışma

D

Dam - Ağızdan ilişkide kadınlık organının veya anüsün kapatılması
Dementia - Bunama
Dependence - Bağımlılık
Depression - Depresyon
Dermatitis - Cilt iltihabı
Detectable viral load - Kandaki ölçülebilir virüs
DHS (Department of Human Services) - İnsan Hizmetleri Bakanlığı
Diagnosis - Teşhis
Diarrhoea - İshal
Dietician - Beslenme Uzmanı
Disclosure - Açıklama
Discrimination - Ayırım
DNA - DNA
DNA test - DNA testi
Donor - Bağış yapan
Douche - Duş
Drink spiking - İçeceğe gizli yabancılardan madde katmak
Drug (illicit) - Uyuşturucu
Drug (medications) - İlaç
Drug dependence - Uyuşturucu bağımlılığı
Drug interaction - Uyuşturucu etkileşimi
Drug reaction - Uyuşturucu etkisi
Drug resistance - Uyuşturucuya karşı direnç-
Drug tolerance - Uyuşturucuya dayanma
Dual protection - İki Yönlü Korunma

E

Early diagnosis - Erken teşhis
Ejaculation - Boşalma
Emergency contraception - Acil doğum kontrol hapları
Erection - Erkeklik organının sertleşmesi
Escort - Eskort
Ecstasy - Ecstasy
Encephalopathy - Beyin hastalığı
Exposure - Maruz kalmak

F

Faeces - Dışkı
Fasting - Oruç tutma - yemek yememe
Fertility - Doğurganlık
Fibroscan - Fibroscan
Fibrosis - Fibrosis - Lif dejenerasyonu
Fibrosis score - Fibrosis skoru
Filter - Filtre - süzmek
Flare - İltihaplanma
Foreplay - Ön sevişme - oynaşma
Fornication - Evlilik dışı ilişki - zina
Formula feeding - Bebeğe mama ile beslemek
Fungus - Mantar hastalığı

G

Gastroenterologist - Mide ve bağırsak hastalıkları uzmanı
Gay - Eşcinsel erkek
Gender - Cinsiyet
Gender identity - Cinsel kimlik
Genital herpes - Cinsel organlarda iltihap
Genital discharge - Cinsel organlardan akıntı
GUD (genital ulcer) - Cinsel organlarda ülser-
Genital warts - Cinsel organlarda siğiller
Genitals - Üreme organları
Genotype - Genetik özellik - kalıtsal yapı
Glans penis - Erkeklik organının ucu (başı)
Gonorrhoea - Bel soğukluğu
Gynaecologist - Jinekolog - Kadın Doktoru

H

HAART (Highly Active Antiretroviral Therapy) - HAART (HIV tedavisi için 3 veya daha fazla ilaç kullanımı)
Haemoglobin - Hémoglobine
Haemophilia - Kan hastalığı - Hemofili
Harm reduction - Zararın azaltılması
Health Undertaking - Sağlık Bakımının Taahhüt Edilmesi
Heart disease - Kalp hastalığı
Hepatitis B core antibody - Hepatit B antikoru
Hepatitis B e antigen - Hepatit B antijeni
Hepatitis B surface antibody - Hepatit B yüzey antikoru
HCC (Hepatocellular Carcinoma) - Karaciğer kanseri
Hepatitis - Karaciğer iltihabı
HAV (Hepatitis A virus) - Hepatit A Virüsü
Hepatitis B vaccine - Hepatit B aşısı
Hepatitis B Immunoglobulin - Hepatit B İmmünoglobulin
HBV (Hepatitis B virus) - V (Hepatit B virüsü)
HCV (Hepatitis C virus) - HCV (Hepatit C virüsü)
HDV (Hepatitis D virus) - HDV (Hepatit D virüsü)
HEV (Hepatitis E virus) - HEV (Hepatit e virüsü)
Hepatologist - Karaciğer hastalıkları uzmanı olan doktor
Heroin - Eroin
HSV (Herpes Simplex Virus) - HSV (Uçuk)
Herpes Zoster (Shingles) - Zona hastalığı
Heterosexual - Karşı cinse ilgi duyan
High risk practices - Yüksek riskli etkinlikler
HIV (Human Immunodeficiency Virus) - HIV (AIDS hastalığına neden olan virüs)
HIV antibody - HIV antikoru
HIV test - HIV testi
Homophobia - Eşcinsellere karşı duyulan öfke ve korku
Homosexual - Eşcinsel
Hormonal contraception - Hormonlu doğum kontrolü hapı
HPV (Human Papilloma Virus) - HPV (Siğil virüsü)
HSV (Herpes Simplex Virus) - HSV (Uçuk virüsü)
Hyperlipidemia - Kandaki yağ oranının normalden yüksek olması

I

Immune Reconstitution Syndrome - Bağışıklığı Yeniden Yapılandırma Sindromu
Immune system - Bağışıklık sistemi
Immunodeficiency - Bağışıklık mekanizmasının güçsüzleşmesi
Immunosuppressed - Bağışıklık sistemi yetersiz kişi
Indeterminate test result - Belirsiz test sonuçları
Infection control - Enfeksiyon kontrolü
Infectious diseases - Bulaşıcı hastalıklar
Infectious Diseases Physician - Bulaşıcı Hastalıklar Uzmanı
Impotence - İktidarsız Erkek
Infectious, infectiousness - Bulaşıcı
Infertility - Kısırlık
Inflammation - İltihap
Informed consent - Bilgiye dayanan onay
Inject - İğne yapmak - enjekte etmek
Injecting equipment - İğne yapma araç ve gereçleri
IDU (injecting drug user) - IDU (İğne ile uyuşturucu alan kişi)
Insertive partner - Sokan eş
Interferon - Vücudun enfeksiyonla svaşım için ürettiği protein
Intersex - Çift cinsiyetli
IUD (intrauterine device) - IUD (Rahime sokulan doğum kontrol cihazı)
Itchy - Kaşıntı

K

KS (Kaposi's sarcoma) - Genellikle HIV/AIDS hastalarında görülen bir tür kanser

L

Labia - Kadınlık organının dudakları
Late diagnosis - Geç teşhis
Lesbian - Eşcinsel kadın, sevici
Lesion - Lezyon, doku bozulması
LFTs (Liver Function Tests) - Karaciğer Testi
Libido - Libido, cinsel içgüdü
Lipoatrophy - Vücut yağının çoğalmasıyla bedenin anormalleşmesi
Liver biopsy - Karaciğer biyopsisi
Living positively - Hastalıklara karşı olumlu tavır göstererek yaşamak
Lubricant - Kadınlık organı veya anüste kayganlığı artıran sıvı
Lymph node - Lenf bezi
Lymphadenopathy - Lenf bezi hastalığı
Lymphocyte - Lenfosit

M

MAC (Mycobacterium Avium Complex) - HIV/AIDS hastalarında görülen bir tür enfeksiyon
Mantoux test - Verem hastalığı için cilt testi
Marginalised groups - Marjinal gruplar
Masturbation - Mastürbasyon
Medication - İlaç
Meningitis - Menenjit
Menstruation - Aybaşı, adet
Mental health - Akıl sağlığı
Methamphetamine - Metamfetamin
MDR (Multidrug Resistant Tuberculosis) - İlaça Dirençli Verem
Midwife - Ebe
Molluscum contagiosum - Ciltte yuvarlak beyaz şişkinliklere neden olan bir virüs
Monitoring - Bir hastalığın izlenerek denetlenmesi
Monotherapy - Tek ilaçlı tedavi
MSM - Eşcinsel erkekler
Mucosa - Mukoza
Mucus - Balgam
Mutation - Genetik değişim

N

Needle exchange - İğne (şırınga) değiş tokuş servisi
Neovagina - ameliyatla üretilen yapma kadınlık organı
Neutrophils - Nötrofil
Non-compliance - İlaçları doğru bir şekilde almama
Non-penetrative sex - İçe girmeden bulunulan cinsel ilişki
NSU (non-specific urethritis) - İdrar yolunun sebepsiz iltihaplanması

O

Obstetrician - Doğum uzmanı
Oncologist - Kanser uzmanı
Opiate replacement therapy - Eroin bağımlılığının afyonlu ilaçla tedavisi
Opportunistic infection - Zayıf bağışıklık sistemi olan kişilerde görülen enfeksiyon
Oral contraceptive - Ağızdan alınan doğum kont - rol hapları
Oral health - Ağız sağlığı
Oral sex - Ağızdan cinsel ilişki
Orgasm - Orgazm, boşalma

T

Tattooing - Dövmeye yaptırmak
TB (Tuberculosis) - Verem
T-cell (T-lymphocyte) - Lenfosit
Terminal illness - Ölümcül hastalık
Termination (of pregnancy) - Gebeliği durdurmak
Tests to diagnose/monitor HBV infection - HBV (Hepatit B virüsü) enfeksiyonunu teşhis/izleme için testler
Tests to diagnose/monitor HCV infection - HCV (Hepatit C virüsü) enfeksiyonunu teşhis/izleme için testler
Tests to diagnose/monitor HIV infection - HIV enfeksiyonunu teşhis/izleme için testler
Thalassaemia - Alyuvarlarda genetik hemoglobin hastalığı
Thrush - Cinsel organlarda görülen mantar enfeksiyonu
Tourniquet - Kanı durdurmak için kullanılan sargı yöntemi, turnike
Toxicity - Uyuşturucu veya ilaç zehirlenmesi
Transactional sex - Para veya mal karşılığında cinsel ilişki
Transgender - Cinsel kimliği biyolojik cinsiyetinden farklı olan kişi
Transmission - İletme, enfeksiyonu bir kişiden başka kişiye geçirme
Transplant - Organ veya doku nakli
Transvestite - Travesti
Treatment - Tedavi
Treatment failure - Başarısız tedavi
Trichomoniasis - Erkeklik veya kadınlık organının iltihaplanmasına neden olan hastalık
Triple therapy - 3 ilaçla tedavi
Tuberculosis - Verem
Tubal Ligation - Tüp bağlama

U

U & Es (Urea and Electrolytes) - Böbrek işlevini izlemek için kan testleri
Universal precautions - Genel önlemler
Ultrasound - Ultrason
UAIC (unprotected anal intercourse) - Makattan korumasız cinsel ilişki
Unprotected sex - Korunmasız cinsel ilişki
Urethritis - İdrar yolu iltihabı
UTI (urinary tract infection) - İdrar yolu enfeksiyonu

V

Vaccine - Aşı
Vaginal fluid - Kadınlık organı sıvısı
Vaginitis - Kadınlık organı iltihabı
Vasectomy - Erkeğin kısırlaştırılması
VCT (Voluntary Counselling and Testing) - Gönüllü Danışma ve Test
Vertical Transmission - Enfeksiyonun anneden bebeğe geçmesi
Viagra - Viagra
Viraemia - Kanda virüs bulunması, viremi
Viral infections - Virüs enfeksiyonu
Viral load - Kanda bulunan virüs miktarı
Viral resistance - Virüs direnci
Virus - Virüs

W

White blood cells - Akyuvarlar
Window period - Enfeksiyon ile ilk pozitif test arasındaki süre
Withdrawal (drugs, alcohol) - Bırakma
Withdrawal (sex) - Geri çekme

Produced by:

Multicultural Health & Support Service
Centre for Culture, Ethnicity & Health

Available online at www.ceh.org.au/bbv glossary

(03) 9342 9700 | enquiries@ceh.org.au | www.ceh.org.au

A joint project of the following individuals and agencies: Suzanne Lau-Gooley, Australian Institute of Interpreters and Translators (AUSIT), Multicultural Health & Support Service, Hepatitis C Victoria, St Vincent's Health, HIV CALD Service - Alfred Health, Australian Research Centre in Sex, Health and Society, Melbourne Health and Resourcing Health and Education in the Sex Industry (RhED). Funding provided by the Department of Human Services, Victoria.